



ÅRETS LEDARSTIPENDIAT: ELISABETH SÖRHUUS

# –Det är den där extra insatsen som gör skillnad

”Detta hus övervakas av änglar”. Så står det på en liten tavla i förmaket till rektors-  
expeditionen, med väggar fyllda av diplom och utmärkelser. Förklaringen får vi av  
Arbetsgivaralliansens ledarstipendiat, Elisabeth Sörhuus, rektor och motor bakom  
Hjulstaskolan, där det gnistrar av kreativitet och framtidstro.



▶ Platsen är Hjulsta, ändhållplats för tunnelbanans blå linje, en sliten förort med en sliten skola från 70-talet. Men där slutar de gråtrista adjektiven, för de uttrycker bara yta och säger ingenting om människorna och idéerna som bor och frodas här. Det gör däremot korridorernas väggar, som pryds av färgsprakande elevarbeten, affischer och fotocollage. För att inte tala om alla unga människor från världens alla hörn, som är på väg till sina lektioner eller sitter och pratar i uppehållsrummet. Eller tittar in på rektorsexpeditionen för att fråga om något.

## Tydligt ledarskap

Hit kommer Elisabeth Sörhuus skynande från ett elevrådsmöte i låg- och mellanstadiet i Hyllingskolan intill. Hon grabbar en kopp te i farten och börjar berätta. Om sina idéer, om ett tydligt ledarskap, vikten av att söka samarbete utanför skolan, de små frivilliga insatsernas värde. Och framför allt – om relationerna mellan unga och vuxna som fundament till den goda skolan.

– Man måste älska att vara med barn och ungdomar, det är grunden, och att alltid ha positiva förväntningar på dem. Jag är alltid med på elevrådets möten, också här på högstadiet. Lär ut sammanträdesteknik och kan hjälpa dem att realisera sina idéer.

Till exempel när flickorna beklagade sig över toaletternas skick, så uppmuntrade rektor dem att försöka få en egen toalett. Sagt och gjort, de vände

sig till värden som gick med på att göra om en av toaletterna till flickornas revir, med gardiner och soffa.

– Killarna blev avundsjuka, men har inte försökt göra något liknande själva. Ännu.

## En vacker miljö!

Att få eleverna att ta ansvar för sin miljö är viktigt i Hjulstaskolan. Därför har högstadieklasserna var sitt städ-område, som inspekteras av rektor, som också delar ut diplom till de bästa klasserna.

– Det är roligt för jag får dela ut många priser!

Men det räcker förstås inte. En röd tråd är de redan nämnda uttrycken för elevernas kreativitet som kan skådas överallt här, i papper, textil och tryck. Varje ny årskurs 7 får exempelvis börja med att göra ett gemensamt arbete som får sin plats någonstans i skolan. Det blir ett slags "bomärke" för den årgången och ett uttryck för den kollektiva stolthet, som Elisabeth Sörhuus menar betyder mycket för elevernas och skolans självkänsla. Inför millennieskiftet gjorde man till exempel en symbolisk "hjulkalender" med 31 luckor med lika många hjul skapade av elever och lärare, och under varje lucka ett tänkespråk.

– Och varje år har vi en affischtävling i samband med den musikal som niorna producerar, säger Elisabeth och pekar på flera exempel som hänger i hennes arbetsrum. Rena konstverk, som vinnande affisch för den senaste musikalen "Gå på tunn is", som handlade om hur det är att vara ung flicka.

– Vårt område beskrivs mest i negativa sammanhang – då måste vi kontra med positiva bilder.

## Det där extra

Hjulstaskolan har varit Elisabeth Sörhuus arbetsplats i 21 år – "nästan mitt andra hem" – och under den tiden har hon förstås hunnit sätta sin prägel på skolan och sättet att arbeta. Eftersom hon själv alltid arbetat ideellt blev hon extra glad över Arbetsgivaralliansens ledarstipendium. Men det ideella inslaget ska också ha en plats i det dagliga arbetet.

– Det är den där extra egna insatsen som gör skillnad. Läraren som stannar kvar efter lektionen och hjälper en elev, eller ställer upp i helgen. I en skola som vår gör alla sådana saker utan att fundera. Här finns de som till exempel är utvisningshotade och man blir så engagerad i eleverna och deras familjer.

Men rektor understryker samtidigt att man inte kan kalkylera med människors hjälpsamhet, de lärare som arbetar på kvällarna får förstås betalt för det. För skolan är i full verksamhet även kvällstid – med läxläsning, kurser, föredrag, fika, träffar med mera. Också det ett utslag av Elisabeth Sörhuus många idéer – tanken om den öppna skolan.

– Vi måste öppna upp skolan. Det är en naturlig mötesplats i samhället, särskilt i en stadsdel där många familjer lever isolerade. Därför har vi något vi kallar Träffpunkt förälder, som vi fått projektstöd för. Tillsammans kan vuxna i och kring skolan göra den bättre, det tjänar områdets unga på.

## Skola och idrott

Ett annat projekt är Skola för arbete, där arbetslösa föräldrar via praktikplatser i skolan får hjälp att komma ut på arbetsmarknaden. Drygt 40 procent av dem som var med i projektet fick arbete – varav flera på skolan. Även det blir ett stöd till barnen. En tredje satsning som Elisabeth arbetat med under flera år är Idrottslyftet, som bygger på samverkan med idrottsföreningar, bland annat Tensta basket. Tillsammans arrangerar man turneringar och Tensta basket ställer upp med tränare till skolans basketklasser.

– Så knyter vi ihop skola och idrott. Och turneringen Sibel Cup, till minne av en elev som avled plötsligt efter nian, har gått jättebra och blivit internationell, berättar Elisabeth som ägnar del av sin lediga tid att gå på matcher när hon inte för ordförandeklubban i Tensta-gruppen, där hon får många för skolan bra kontakter.

Även det – att hela tiden söka samarbetspartners utanför skolan – är en del i Elisabeth Sörhuus ledningsfilosofi. På det sättet skapas vinn-vinn-lägen. Som när eleverna fick till uppgift att teckna/måla eller bygga ett hus, arbeten som JM sedan gjorde en vacker

bok av, förutom att man fick många goda idéer och lite goodwill på köpet.

En skolledare måste vara inriktad på lösningar, inte fastna i problem. I en skola med sammanlagt sju förberedelseklasser som fylls på hela tiden, otrygghet i familjer på väg in i eller ut ur samhället och många språk, uppstår hela tiden slitningar, men det gäller att inte fastna i problem, utan hitta lösningar.

– Ibland får man backa lite, samla kloka människor och hitta utvägar. Och vara noga med att fånga upp nya tankar och idéer. Men det viktigaste är att kommunicera sina mål.

– Alla måste veta vart vi ska. Därför samlar jag till exempel alla elever regelbundet och pratar om våra mål – att Hjulstaskolan ska präglas av trygghet och trivsel och att resultaten ska förbättras.

Att målen ska förverkligas verkar skolans rektor övertygad om. Trygghet och trivsel tycks redan råda, något som kanske delvis kan tillskrivas Hjulstaskolans system med "änglar". De väljs ut bland niorna och sexorna av elever och lärare, och ska under året fungera som förebilder, "vara där vuxna inte är", som Elisabeth säger. Bland änglarna ska helst finnas lika många pojkar som flickor, och ungdom-

## Motivering

**Elisabeth Sörhuus** visar ett oerhört engagemang för de barn och ungdomar som går i Hjulstaskolan där hon är rektor sedan närmare 20 år.

*Hon har stor respekt för sitt uppdrag och den miljö hon arbetar i. Med intresse och handlingskraft inger hon hopp och mod i barnen, ungdomarna och deras föräldrar.*

*I samarbete med frivilliga krafter deltar hon själv i arbetet med att omsätta idrottens satsning på unga till ett positivt engagemang för eleverna i skolan. Ett exempel på Elisabeths engagemang är arbetet med Sibel Cup, en basketturnering som genomförs varje år.*

mar från olika etniska grupper och kamratgäng. Änglarna får utbildning och regelbunden handledning.

En av dem är Karrar, som Elisabeth ger uppdraget att visa skolan, eftersom hon själv nu ska iväg på ett nytt möte. Karrar är märkbart stolt över sitt uppdrag som förebild – även om han får stå ut med att bli lite retad för det – och över sin skola. Och kanske över sin rektor, som innan hon försvinner hinner fyra av några av sina grundläggande trossatser.

## Tidigare stipendiater

- Alice Bah Kuhnke (2007)
- Karin Wiborn (2006)
- Marita Skogum (2005)
- Britt-Marie Rossiter (2004)
- Tilde Björfors (2003)
- Marika Domanski Lyfors (2002)
- Eva Önneshjelm (2001)
- Birgitta Notlöf (2000)
- Barbro Dahlbom-Hall (1999)
- Christina Odenberg (1998)
- Sofia Modigh (1997)
- Solveig Ternström (1996)
- Victoria Akademin (1995)

– Jag är optimist. Det här är framtiden. När så många kulturer, nationer och religioner kan leva tillsammans här i skolan så går det i samhället också. Visst finns det konflikter, men de är sällan etniska. I vår skola finns en hög grad av acceptans för olikheter. Här får man vara den man är. Då kan talet om människors lika värde bli verklighet!

**Text: Nina Enström**  
**Foto: Stefan Bohlin**

## FAKTA

### ÅRETS LEDARSTIPENDIAT

**Namn:** Elisabeth Sörhuus.

**Yrke:** Rektor för Hjulsta Skolor i Stockholm, hög- låg- och mellanstadium med 650 elever från ett 40-tal nationer.

**Engagemang:** Kultur (bland annat skolans musikal) och idrott (speciellt Tensta basket, Sibel Cup och Idrottslyftet), Tensta-gruppen (frivilligt arbete för Tenstas bästa), Mentorstiftelsen och kontakter med näringslivet, Skola för arbete (samarbete med frivilligorganisationen Blå Band), Studentorganisationen Lycknis (samarbete med universitet och högskolor för att ge eleverna läxhjälp) och samverkan med vänorten Junsele, som tar hand om eleverna i åttan under en lägerskolvecka (Idrottslyftet).



*Elisabeth Sörhuus visar ett oerhört engagemang för de barn och ungdomar som går i Hjulstaskolan där hon är rektor sedan närmare 20 år.*